

Şiddetsiz Yaşam

Kadına Yönelik Ev İçi Şiddet

Doğu Akdeniz Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık Rehberlik ve Araştırma Merkezi DAÜ-PDRAM

Bu kitabın her hakkı DAÜ-PDRAM'a aittir. Kitabın tamamı ya da bölümleri, kaynak gösterilerek yapılacak kısa alıntılar dışında DAÜ-PDRAM Başkanlığı'nın yazılı izni olmadan hiçbir şekilde çoğaltılamaz.

Yayın No: 23

Adres: DAÜ Kuzey Kampüsü, Sağlık Merkezi
Binası Zemin Katı, Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs

Tel: +90 (392) 630 2251

Faks: +90 (392) 630 2475

E-mail: counsel.pdram@emu.edu.tr

Web: <http://pdram.emu.edu.tr>

Katalogu Hazırlayan: DAÜ-PDRAM

Baskı: Doğu Akdeniz Üniversitesi Basımevi

İçindekiler

DAÜ Kuralları	03
Önsöz	05
DAÜ-PDRAM'ın Tanıtımı	06
Psikolojik Hizmetler	08
Psikologlar için Evrensel Etik İlkeler	09
DAÜ-PDRAM'a İlk Başvuru	10
Psikoloji Nedir?	11
Psikolojinin Bazı Alt Dalları	12
Giriş	13
Ev İçi Şiddet Nedir?	14
Şiddetle İlgili Yanlış İnançlar	15
Şiddet Çemberi	16
Ev İçi Şiddetin Türleri	17

Ev İçi Şiddetteki Süreklilik	18
Ev İçi Şiddet Çemberi Nasıl Kırılır?	20
Yalnız Değilsiniz!	21
Kuzey Kıbrıs'ta Kadın ve İnsan Hakları	22
DAÜ-PDRAM'ın Diğer Yayınları	23

DAÜ Kuralları

Bu davranışların ceza getirdiğini biliyor muydunuz?

- DAÜ'nün disiplin ve düzenini bozacak davranışta bulunmak,
- DAÜ Vakıf Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerine, Rektör ve üniversite personeline saygısız ve küçük düşürücü davranışta bulunmak,
- Arkadaşlarına, yönetsel ve öğretim elemanlarına karşı saygısızlık etmek, kasıtlı zarar vermek veya onları tehdit etmek,
- DAÜ'ye ait yazılı duyuruları, belgeleri yırtmak, karalamak,
- DAÜ Rektörlüğü'nden izin almaksızın toplantı, konferans ve açık oturum düzenlemek,
- DAÜ yerleşkesinde boykot veya işgalde bulunmak,
- DAÜ yerleşkesinde siyasi propaganda veya eylem yapmak,
- DAÜ yerleşkesindeki bina, araç ve gereçleri kötü kullanmak, onlara zarar vermek,
- Başkasının malını, onun izni dışında almak veya başkasının malına zarar vermek,
- Özürsüz olarak derslere veya sınavlara girmemek,
- Sınav sorularını sınavdan önce ele geçirmeye çalışmak,
- Kopya çekmek, kopya vermek veya kopya girişiminde bulunmak,
- Başkasının yerine sınava girmek veya kendi yerine başkasını sınava sokmak,
- Disiplin Kurulu tarafından, bilgi talebinde bulunulduğunda, bilgi vermekten kaçınmak,

- Üniversite yetkililerine yalan beyanda bulunmak,
- Yüz kızartıcı suç işlemek,
- DAÜ yerleşkesi içerisinde kumar oynamak,
- DAÜ yerleşkesi içerisinde alkollü içki içmek, zararlı madde kullanmak ve satmak,
- DAÜ yerleşkesi içerisinde silah, yaralayıcı veya kesici alet bulundurmak ve kullanmak,
- DAÜ yerleşkesi içerisinde trafik kurallarına uymamak, güvenlik görevlilerinin uyarılarına aldırmamak,
- Bir akademik yıl içerisinde Üniversite'den kısa, orta veya uzun süreli uzaklaştırma cezası aldıktan sonra, aynı cezayı gerektiren

eylem ve davranışları tekrarlamak.

- DAÜ yerleşkesi içinde/dışında cinsel tacizde (sözlü, fiili, yazılı) bulunmak veya bulunmaya teşebbüs etmek.

DAÜ Kuralları ile ilgili ayrıntılı bilgi için DAÜ Temel Mevzuatı'na bakabilirsiniz (<http://mevzuat.emu.edu.tr/>).

Önsöz

Sevgili Doğu Akdeniz Üniversitesi Öğrencileri ve Çalışanları,

Doğu Akdeniz Üniversitesi bünyesinde psikolojik hizmet ve araştırma birimi olarak hizmet veren Doğu Akdeniz Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık Rehberlik ve Araştırma Merkezi (DAÜ-PDRAM), kurulduğu yıl olan 1997'den bugüne sürdürdüğü bilimsel, ilkel ve insan dostu yaklaşımını daha da artırarak sürdürmeye kararlıdır. Bu kararlılığın bir göstergesi de şu anda okumakta olduğunuz gözden geçirilmiş ve yenilenmiş Şiddetsiz Yaşam: Kadına Yönelik Ev İçi Şiddet El Kitabı'dır.

Danışanlarımızla olan yakın iletişimimize ve öğrencilerden/velilerinden/çalışanlardan edindiğimiz geribildirimlere dayanarak yaptığımız araştırmalarımızla, danışanlarımızın gereksinimlerini belirlemede ve bilimin ışığında, psikolojik hizmet yelpazemizi bu gereksinimlere göre günden güne geliştirmekte ve çeşitlendirmekteyiz. Bunu yaparken amacımız; bireylerin özgüvenleri ve özsaygıları gelişmiş, kendileri ve çevreleri ile barışık, beden ve psikolojik sağlığı yerinde, yaşam alanlarında başarılı ve bağımsız bireyler olarak yaşamlarını sürdürmelerine katkıda bulunmaktır.

Ev İçi Şiddet sadece Kuzey Kıbrıs'ta değil dünyanın her yerinde var olan toplumsal ve evrensel bir sağlık sorunudur. Halen kadına yönelik

şiddet, dünya üzerinde en çok görülen insan hakları ihlalleri içerisinde bulunmaktadır ve bu yüzden unutulmamalıdır ki, kadına yönelik şiddet sadece kadınları ilgilendiren bir sorun değildir. DAÜ-PDRAM Şiddetsiz Yaşam: Kadına yönelik ev içi şiddet El Kitabı da bireyleri bu toplumsal şiddet sorunu hakkında bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amacı ile hazırlanmıştır.

Okumakta olduğunuz Şiddetsiz Yaşam: Kadına yönelik ev içi şiddet El Kitabı'nın başında, Merkez'in kuruluş ve gelişim süreci, DAÜ-PDRAM psikologlarının DAÜ çatısı altında olan bireylere sunduğu psikolojik hizmetler ve bu hizmetleri sunarken her zaman uyulmasına özen gösterilen, psikologlar için evrensel etik ilkeler yer almaktadır. Sonrasında ise, kadın özelinde ev içi şiddet ile ilişkili olarak toplumun her kesiminden insanların yaşamları içinde yardımcı olacağına inanılan ve bilinmesinde yarar görülen konuların kısa açıklamalarını bulabilirsiniz.

Zaman zaman, herkes bir psikoloğa danışma, uzman görüşü ve desteği alma gereksinimi duyabilir. DAÜ-PDRAM psikologları olarak sizleri psikoloji biliminin etik ilkeleri doğrultusunda dinlemeye, sorunlarınızı paylaşıp, çözüm üretme sürecinizde size destek olmaya hazırız.

En iyi dileklerimizle,

DAÜ-PDRAM Psikologları

DAÜ-PDRAM'ın Tanıtımı

Doğu Akdeniz Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık Rehberlik ve Araştırma Merkezi (DAÜ-PDRAM), Üniversite Yönetim Kurulu'nun, 4 Kasım 1997 tarih ve 97-153-1 sayılı kararıyla Rektörlük'e bağlı bir birim olarak kurulmuştur ve Kuzey Kıbrıs'ta, yüksek öğrenimde psikolojik danışmanlık hizmeti veren ilk kuruluştur. DAÜ-PDRAM, Bahar 1998 Dönemi'nden beri, Sağlık Merkezi binasının zemin katında hizmet vermektedir.

DAÜ-PDRAM Kurucu Başkanı

Prof. Dr. Biran E. Mertan (1997-2016)

Lisans, Y. Lisans, Université François Rebelais, DEA & Doktora, Rene-Descartes Üniversitesi, Sorbonne

DAÜ-PDRAM Ekibi

Uğur Maner

Başkan / Psikolog

Lisans, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara,
Y. Lisans, Yakın Doğu Üniversitesi
Y. Lisans, Doğu Akdeniz Üniversitesi

Dr. Mehmet Yağlı

Psikiyatrist

İstanbul Üniversitesi
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi

Hatice Tüfekçioğlu

Psikolog

Lisans, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara,
Y. Lisans, Lefke Avrupa Üniversitesi

Fatoş Özeylem Özen

Psikolog

Lisans, Yakın Doğu Üniversitesi,
Y. Lisans, Lancaster Üniversitesi

Özlem Güler Erginsoylu

Psikolog

Lisans, Doğu Akdeniz Üniversitesi,
Y. Lisans, Sussex Üniversitesi

Güler Ataş Buldu

Psikolog

Lisans, Y. Lisans,
Doğu Akdeniz Üniversitesi

Haşim Haşimoğulları

Psikolog

Lisans, Y. Lisans,
Doğu Akdeniz Üniversitesi

Halide Sarp

Sosyal Hizmet Uzmanı

Lisans, Central Lancashire Üniversitesi

Funda Ortunç

Yönetici Asistanı

Amacı

DAÜ-PDRAM'ın amacı Doğu Akdeniz Üniversitesi çatısı altındaki bireylere psikolojik hizmet sağlamaktır.

DAÜ-PDRAM, Doğu Akdeniz Üniversitesi Fakülte, Yüksek Okul ve Hazırlık Okulu'nda, öğrenim gören öğrencilerin hiçbir ayrımcılığa uğramadan, yaş ve gelişim düzeylerine uygun psikolojik hizmetlere erişebilmelerini, bu doğrultuda sağlıklı, başarılı ve mutlu yetişkinler olarak gelişmelerini sağlamayı hedeflemektedir. Aynı şekilde, DAÜ'nün farklı birimlerinde hizmet veren öğretim elemanlarının, yönetsel ve işçi çalışanların verimli, sağlıklı ve mutlu yetişkinler olarak yaşamlarını sürdürebilmelerine destek sağlanması amaçlanmaktadır.

Vizyon ve Misyonu

DAÜ-PDRAM'ın vizyonu; Psikoloji alanında, Avrupa Birliği (AB) standartlarında araştırmalar ve uygulamalar gerçekleştirmektir.

DAÜ-PDRAM'ın misyonu performans artırıcı, biliş ve davranış geliştirici hizmetleri DAÜ kampüsü içerisindeki tüm bireylere sunmak, bunun yanında psikolojinin farklı dallarında temel ve uygulamalı araştırmalar yapmak ve yayınlamaktır.

Çalışmalarda amaçlanan, DAÜ öğrencilerinin yaşam kalitelerini ve doyumlarını artırmalarına yönelik programlar hazırlamak, sunmak, kendi sorunlarının, beceri, yetenek ve ilgilerinin bilincine varmalarına katkıda bulunmak, çevrelerindeki olanak ve kaynaklardan yararlanabilmelerine, sağlıklı, başarılı ve mutlu bireyler olarak yaşamlarını sürdürebilmelerine yardımcı olmaktır. DAÜ öğrencilerinin, öğretim elemanları, yönetsel ve işçi çalışanların karşılaşılabilecekleri çeşitli konulardaki sorunlarını aşmalarında destek olmak ve onları güçlendirmek, DAÜ-PDRAM psikologlarının en önemli görevidir.

DAÜ-PDRAM'ın Psikolojik Hizmetleri

Psikolojik Danışmanlık

Bireysel Danışmanlık Hizmetleri

- Bireysel danışmanlık ve psiko-eğitim

Grup Danışmanlığı Hizmetleri

- DAÜ öğrencilerine ve çalışanlarına yönelik psiko-eğitim programları
- Topluma yönelik psiko-eğitim programları

Grup çalışmalarının konuları:

- Etkin iletişim becerilerini geliştirme
- Verimli ders çalışma
- Etkili zaman kullanımı
- Stresle baş etme programları
- Sınav kaygısı ile baş etme
- Uyku sorunları ile baş etme programı
- Öfke yönetimi
- Kişilerarası şiddetle baş etme

Rehberlik

Bilinçlendirme Hizmetleri

- Bireye kendi kişiliği hakkında objektif bir içgörü kazandırabilmek
- Bireylere kişilik ve potansiyellerini tanımalarında yardımcı olmak
- Öğrencilerin varolan kapasitelerini en iyi nasıl kullanabileceklerini görebilmelerine rehberlik etmek
- Çeşitli konularda bilgi verme ve yönlendirme

Araştırma Etkinlikleri

Araştırma Alanları

- Üniversite öğrencilerinin psikolojik hizmet almaya yönelik tutumları
- Aile içi şiddete yönelik tutumlar
- Duygusal okuryazarlık
- Yaşlılıkta yaşam doyumu
- Sağlıklı boşanma
- Beliren yetişkinlik
- Anne-baba tutumları

Psikologlar için Evrensel Etik İlkeler

Yarar Sağlama ve Zarar Vermeme

Psikologlar, danışanların temel haklarına, özgürlüğüne, özel yaşamına, bağımsızlığına saygı duyarlar.

Adalet

Psikologlar, tüm bireylerin eşit ve adil bir şekilde psikoloji bilgilerine ve psikolojik hizmetlere erişebilmesinin ve yararlanabilmesinin gerektiğinin bilincindedirler.

İnsan Haklarına Saygı

Psikologlar, yaş, cinsiyet, cinsel yönelim, cinsel kimlik, ırk, etnik köken, ulusal köken, kültür, dil, din, mezhep, engellilik, sosyo-ekonomik statü vb. farklılıklar gözetmeksizin, ayrımcılık yapmadan hizmet verirler.

Sadakat ve Sorumluluk

Psikologlar, hizmet verdikleri kişi ve toplumlara yönelik kullandıkları yöntem ve uygulamaların sorumluluğunu taşırlar.

Dürüstlük

Psikologlar, bilimsel uygulamalarında ya da kuramsal çalışmalarında doğruluk, dürüstlük ve tarafsızlık ilkelerini benimserler.

DAÜ-PDRAM'a İlk Başvuru

DAÜ-PDRAM'a ilk kez başvuranların, Merkez sekreterliğinden alacakları başvuru formunu doldurduktan sonra görüşme programı uygun olan DAÜ-PDRAM psikoloğu ile görüşmeleri programlanır.

DAÜ-PDRAM hizmetlerinden yararlanabilmek için, önceden randevu alınması görüşmelerin düzeni ve danışanların bekletilmemesi açısından gerekli görülmektedir. Randevu almak için DAÜ-PDRAM'a

şahsen gelmek veya DAÜ-PDRAM'ın 2251 numaralı dahili telefonunu aramak yeterlidir.

Randevunun ertelenmesi ya da iptal edilme durumlarında aynı numaraya bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu, DAÜ-PDRAM'ın hizmetlerinden yararlanmak isteyen diğer bireylere fırsat tanınması açısından önemlidir. DAÜ-PDRAM'da hizmetler ücretsiz olarak verilmektedir.

Psikoloji Nedir?

Psikoloji insan ve hayvan davranışlarını ve bu davranışlarla ilgili psikolojik, sosyal ve biyolojik süreçleri inceleyen bir davranış bilimidir. Bir meslek olarak psikologluk, psikoloji biliminin ışığında, bireyin yetenek ve becerilerinin bilincine varmasına, başarısının artmasına yardımcı olmak ve sorunlarını çözmesine katkıda bulunmak için çalışılmasıdır.

Psikologlar çalışmalarını genelde “beyin ve davranış” ve “çevre ve davranış” ilişkileri üzerine yoğunlaştırmaktadırlar. Psikologlar araştırma yaparak geliştirdikleri kuramları sınar ve araştırmalar sonucu ortaya çıkan yeni bilgileri uygulama alanında çalışanların kullanımına sunarlar.

Bunun yanında, birey ve toplumların değişen gereksinimlerini karşılamak amacıyla yeni yaklaşımlar geliştirirler. Psikoloji, oldukça geniş alana sahip bir bilim dalıdır. Psikologlar temel ve uygulamalı alanlarda araştırma yaparlar, toplumdaki örgütlere ve diğer kurumlara danışmanlık hizmeti verirler,

bireylere tanı koyar ve onları tedavi ederler, lise ve üniversitelerde psikolojiyi öğretirler, zekayı ve kişiliği, objektif yöntemler ve çeşitli testler kullanarak değerlendirirler, davranışları ve bilişsel işlevleri değerlendirip, uzmanlıkları çerçevesinde gerekli öneri ve yardımları sunarlar. Psikologlar, bireylerin hem birbirleri ile hem de makineler ile nasıl etkileşim içerisinde olduklarını araştırıp, bu verilerin ışığında, insanın iyilik hali gözetilerek üretimin artırılması ve iyileştirilmesi için kişi ve kurumlara, öneri ve yöntemler sunarlar.

Psikologlar, bazı alanlarda bağımsız olarak çalışırken bazı alanlarda da doktor, hukukçu, okul personeli, bilgisayar uzmanı, mühendis, yasa koyucu, polis, asker ve yöneticiler ile takım çalışması yaparak toplumun her alanına hizmet verirler. Bu nedenle psikologlar, laboratuvarlarda, hastanelerde, adliyede, okullarda, üniversitelerde, sağlık merkezlerinde, kitle iletişiminde, hapisanelerde ve pek çok başka alanlarda görev alırlar. Örneğin, stres ile baş edip, performansı artırmaya yönelik programlarda yönetici veya sporcularla birlikte çalışırlar. Adli kararlar için hukukçulara

gerekli bilgi ve önerileri sunarlar. Eğitim sistemi içerisinde eğitimcilerle, psikiyatri kliniklerinde psikiyatrist, pediatrist ve sosyal hizmet uzmanlarıyla, nöroloji ve onkoloji gibi kliniklerde de uzman doktorlarla birlikte çalışırlar. Trafik kazası ya da terör gibi insanın yarattığı bir felaketin veya deprem ve tsunami gibi doğal afetlerin hemen ardından ortaya çıkan travma sürecinde, travmatik olayı yaşayan birey ve yakınlarına yardımcı olurlar. Eğitim, hukuk ve sağlık alanlarındaki bireylerle takım halinde çalışarak, bu alanlarda yaşanan sorunların nedenlerini araştırıp, iyileştirici ve önleyici yöntemleri üretmeye odaklanırlar.

Toplumdaki sorunların çoğunun insan davranışıyla ilişkili olduğu düşünülürse, psikolojinin çok geniş bir çalışma alanı olduğu görülmektedir. Örneğin, madde kullanımı, kişisel ilişkilerdeki güçlükler, şiddet, kendi sağlığınıza ve çevremize zarar veren davranışlarımız gibi bireysel ve toplumsal sorunlar, psikologların ilgilendikleri konuların önde gelenlerindedir.

Psikolojinin Bazı Alt Dalları

Eğitim
Psikolojisi

Okul
Psikolojisi

Gelişim
Psikolojisi

Klinik
Psikoloji

Nöropsikoloji

Sağlık
Psikolojisi

Endüstri ve Örgüt
Psikolojisi

Psikometri

Sosyal
Psikoloji

Spor
Psikolojisi

Trafık
Psikolojisi

Medya
Psikolojisi

Sanat
Psikolojisi

Danışmanlık
Psikolojisi

Deneyssel
Psikoloji

Rehabilitasyon
Psikolojisi

Kişilik
Psikolojisi

Adli
Psikoloji

Tüketici
Psikolojisi

Kadın
Psikolojisi

Aile
Psikolojisi

Barış
Psikolojisi

Bağımlılık
Davranışı
Psikolojisi

Psikoloji ile ilgili ayrıntılı bilgi almak için sizlere aşağıdaki adresleri öneriyoruz;

<http://www.psikolog.org.tr>

<http://www.apa.org>

<http://www.bps.org.uk>

<http://www.sfpys.org>

<http://www.cpa.ca>

<http://www.efpa.be>

Giriş

“Kızını dövmeven dizini döver.”

“Kadının karnından sıpayı, sırtından sopayı eksik etmemek gerek.”

“Kocadır! Sever de, döver de.”

Bu atasözleri artık geçmişe mal oldu diye düşünüp umutlanmayın sakın! Sadece bulunduğumuz coğrafyada değil, dünyanın her köşesinde kadına yönelik şiddet uygulamaları ve ayrımcılık tüm gücü ile devam etmektedir.

Şiddete ve ayrımcılığa karşı sessiz kalmamak, “kader” diye düşünüp boyun eğmemek ve kurtuluş yolları araştırmak kadına yönelik şiddeti önlemenin en önemli yollarıdır.

Kuzey Kıbrıs'ta aile içi şiddet yoktur diyebilirsiniz. Kuzey Kıbrıs'ın karışık toplum yapısı içinde siz de bir aile içi şiddet kurbanı olabilirsiniz veya yakınınızda gerçekleşen şiddete

tanık olmaktadır. Belki de şiddeti uygulayan kişisiniz. Bu el kitabı sizin için hazırlanmıştır ve daha sağlıklı, huzurlu bireyler ve ailelerden oluşan huzurlu topluma giden yolda size bir rehber olması niteliğindedir.

Bu el kitabı, Kadına Yönelik Ev İçi Şiddet konusunu irdelemek, dinamiklerinin ne olduğunun anlaşılmasını sağlamak, toplumun bireylerinde farkındalık yaratmak, şiddeti yaşayanlara rehberlik etmek üzere, Doğu Akdeniz Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık Rehberlik ve Araştırma Merkezi psikologları tarafından hazırlanmıştır.

**Şiddet bir insan hakları ihlalidir.
HIÇBİR MAZERET BUNU HAKLI ÇIKARAMAZ.**

Ev İçi Şiddet Nedir?

Ev içi şiddet bir kişinin aynı çatı altında yaşayan eşine, çocuklarına, anne babasına, kardeşlerine ve/veya yakın akrabalarına yönelik uyguladığı her türlü saldırgan davranıştır.

Bu tanıma sadece kaba kuvvet içeren davranışlar değil, aşağılamak, tehdit etmek, ekonomik özgürlüğü kısıtlamak, zorla evlendirmek, çalışmaya zorlamak veya çalışmaktan men etmek ve kişiyi aile ve dostlarından uzaklaştırmak gibi, şiddet gören kişinin kendisine olan saygısını, kendisine ve çevresine olan güvenini azaltan, korku duymasına sebep olan pek çok davranış da girmektedir.

Aile içi şiddetin uygulandığı kişilere göre türleri ise eşlere, çocuklara veya evdeki yaşlılara şiddet uygulanması biçiminde olabilir. Şiddet araştırmaları, erkeklerin, kadınlara yönelik şiddet

uygulamasını önemli oranda daha yaygın olarak karşımıza çıkarmaktadır.

Batı'daki ev içi şiddet çalışmalarında şiddeti uygulayan SALDIRGAN, şiddeti gören ise KURBAN veya şiddetten KURTULAN (survivor) olarak adlandırılmaktadır. SALDIRGAN, değişmesi gereken şiddet davranışları olan kişidir. KURBAN/KURTULAN'ın ise kendine yönelen şiddette hiçbir şekilde sorumluluğu yoktur.

Dünyada yapılan bilimsel araştırmaların sonuçlarına göre ev içi şiddeti en fazla kadınlar yaşamaktadır. Birleşmiş Milletler 1999 yılında, 25 Kasım tarihini "Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü" olarak ilan etmiştir. Bu kararın amacı, tüm ülkelerde kadına yönelik şiddetin önemli ölçüde artmakta olduğunu vurgulamak ve hükümetlerin şiddeti önlemek için yeni önlemler içeren politikalar üretmelerini ve uygulamalarını sağlamaktır.

Erkeksen vurma, kadınsan susma!

Ev İçi Şiddet Kapsamında Kadına Yönelik Şiddetle İlgili Yanlış İnançlar

Yanlış İnanç: Çok az sayıda kadın şiddet görmektedir.

Gerçek: Ev içi şiddet, utandıran ve tabu sayılan yapısından dolayı çok fazla konuşulmamakta, bu nedenle de araştırmalarda ortaya çıkan sayılar gerçeği yansıtamamaktadır.

Yanlış İnanç: Ev içi şiddet sadece sosyo-ekonomik düzeyi düşük ailelerde yaşanmaktadır.

Gerçek: Ev içi şiddet toplumun tüm kesimlerinde yaşanmaktadır. Düşük gelirli ailelerin yaşadığı şiddet devlet kurumlarına daha fazla yansımakta ve kayıt altına girmektedir, bu yüzden sayısı daha kabarıktır.

Yanlış İnanç: Şiddet uygulayan kişi, eşini sevmemektedir.

Gerçek: İstismar yaşanan ilişkilerde bir şiddet döngüsünün varlığı bilimsel olarak saptanmıştır. Şiddet uygulayan eşin bazen düşünceli, sevecen eş, bazen

şiddet uygulayan canavar eşe dönüştüğü bilinmektedir.

Yanlış İnanç: Şiddet uygulayan insanlar saldırganlıklarını kontrol altına alamazlar.

Gerçek: Şiddet uygulayanlar bu fikre sınırlıdır. Böylece verdikleri zararın sorumluluğundan kurtulurlar. Oysa, saldırgan/şiddeti uygulayan kişi ev dışındaki ilişkilerinde çok kontrollüdür.

Yanlış İnanç: Şiddet uygulayan insanların akıl sağlığı yerinde değildir.

Gerçek: Yapılan klinik çalışmalar bu inancı desteklememektedir. Bu kişiler ev dışındaki yaşamlarını saygın ve dengeli bireyler olarak yaşamaktadırlar. Her meslek grubundan ve toplumsal sınıftan olabilirler.

Yanlış İnanç: Kadınlar istismar edilmekten zevk duyarlar.

Gerçek: Birçok kadın şiddet yaşamasına rağmen çeşitli nedenlerle (korku, ekonomik bağımlılık vb.) eşinden ayrılamamaktadır.

Şiddet Çemberi

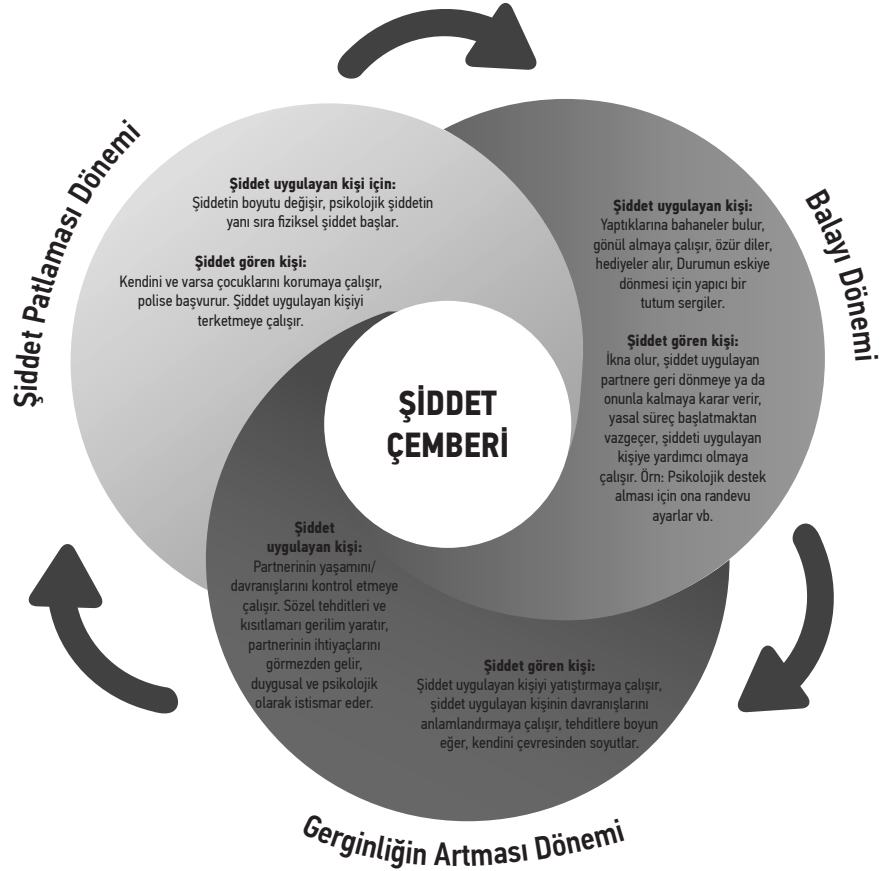
Bir davranış bilimi olan psikoloji disiplini içerisinde çeşitli kadın çalışmaları, 1970'lerden sonra kadın bilim insanlarının sayılarının artmasıyla yoğunlaşmıştır.

O tarihe kadar kadın ve erkekler arasında var olduğu savunulan birçok kişilik ve yetenek farklılıkları yeniden ele alınarak araştırılmıştır. Bu araştırmalar insan haklarını temel alarak, kadın ve erkek eşitliğini ön plana çıkarmıştır. Yanda sunulan Şiddet Çemberi Modeli, 1970 yılında kadın akademisyen Lenore Walker tarafından önerilmiştir.

Şiddet Çemberi Modeli "şiddet gören" ve "şiddet uygulayan kişi"nin davranışlarını üç ayrı aşamada açıklamaktadır.

- Balayı (özür dileme) dönemi
- Gerginliğin artması dönemi
- Şiddet patlaması dönemi

Şiddet Çemberi'nin nesilden nesile taşındığını gösteren pek çok araştırma, hem "şiddet gören" hem de "şiddet uygulayan kişi"nin iyileştirme ve güçlendirme programlarına katılmalarının, konuyla baş etmelerinde yararlı olduğunu savunmaktadır.

(Walker, 1970)

Ev İçinde Uygulanan Şiddetin Türleri

Ev içi Şiddet, uygulanıŐı ve Şiddetin uygulandığı kişiler dikkate alındığında farklı Őekillerde ortaya çıkabilir. Şiddet uygulayan kişi, karŐısındakini fiziksel, duygusal (psikolojik) ve ekonomik olmak üzere pek çok Şekilde istismar edebilir. AŐaĐıda fiziksel, duygusal ve ekonomik Şiddet kısaca açıklanmaktadır.

1. Fiziksel Şiddet

Ev içi Şiddetin en sık olarak uygulanan biçimidir. Sarsma, hırpalama, tokat atma, dayak atma, bireye cisimler fırlatma, duvarlara vurma, saından tutup yerlerde sürükleme, itme, sopa ve odun ile dövme, ellerini kollarını bağlama, zorla cinsel iliŐkide bulunma, kesici delici aletlerle üzerine yürüme ve bunları kullanarak kişiyi yaralama, ateŐli silahlar kullanma ve kişiyi öldürme giriŐimini gibi durumlar fiziksel Şiddet olarak tanımlanır.

2. Duygusal Şiddet

KiŐiye bağırma, baŐkaları önünde küçük düŐürme, gururunu incitme, kişiyi Şiddet uygulamakla tehdit etme, kişinin duygu ve düŐüncelerini açıkça ifade etme özgürlüğünü elinden alma, kendi gibi düşünüp davranmaya zorlama, kişinin hareket özgürlüğünü kısıtlama, aile bireyleriyle veya arkadaŐlarıyla iletiŐimini yasaklama, kişinin istediği gibi giyinme özgürlüğünü kısıtlama gibi fiziksel bir baskı olmaksızın uygulanan ve bireyin psikolojik sağlığını bozucu eylemlerin tümü duygusal Şiddet kapsamındadır.

3. Ekonomik Şiddet

KiŐilerin alıŐma ve gelir sağlama zgrlĞlerinin ellerinden alınması, mal alıp satmalarının engellenmesi, gelirlerine el konulması veya gelir sağlamak üzere çalıŐtırılmaya zorlanması gibi eylemlerdir.

Ev İçi Şiddetteki Süreklilik

Ev içi ilişkilerde şiddet çemberinin her tekrarlanışında şiddetin dozu da artmaktadır.

Dolayısıyla fiziksel şiddetin yoğun olduğu evlerde, fiziksel şiddet uygulamaları, basit itme, tokatlama gibi hareketlerden daha ciddi, boğma, silahla vurma, öldürme gibi suçlara doğru gidebilmektedir.

Duygusal şiddet ise eleştirme, lakap takma, değersiz olduğunu söyleme gibi sözlü istismar davranışlarıyla kişiyi dışlayarak, aşağılanmış hissetmesine ve intihar girişiminde bulunmasına bile neden olabilmektedir.

Ev içi şiddet ile ilgili birçok neden olabileceği ortaya atılmıştır:

- Düzensiz aile yapısı
- Aile içi sağlıklı ilişkiler
- Stres
- Alkol/madde bağımlılığı
- Ekonomik sıkıntılar

Bu nedenlerin ortadan kalkması, şiddet uygulamasını her zaman için ortadan kaldırmamaktadır.

Güç ve Kontrol (Duluth) Modeli

Şiddet karşısındaki denetim altında tutma yöntemi olarak kullanılmaktadır.

Geleneksel olarak **ev içinde şiddet uygulama** bir suç olarak kabul edilmemektedir.

Şiddet uygulayan kişiler:

- Herhangi bir sosyo-ekonomik sınıftan,
- Herhangi bir yaşta,
- Herhangi bir kişilik özelliğine sahip olabilirler.

Kaynak: Domestic Abuse Intervention Project in Duluth, MN, USA

Kadına Yönelik Ev İçi Şiddet Çemberi Nasıl Kırılır?

Kadın niye bu kötü ilişkiyi bırakıp gitmemektedir (gidememektedir)?

Ekonomik güvence yokluğu, korku, aile desteğinin olmaması, toplum baskısı gibi etkenlerin yanında, eşe duyulan sevgi, onun değişebileceği ümidi, çocuklar vb. nedenlerle de bu acı veren ilişki sürüp gidebilmektedir.

Ev içi şiddet döngüsü içinde hapsolan kadın, zaman içinde özgüvenini tamamen kaybeder ve kurtulabileceği ümidini yitirir. Bu durumda yapılması gereken ilk şey şiddete maruz kalan kişinin güçlenmesini sağlamaktır. Hiç kimsenin şiddeti hak etmediği ona anlatılmalı ve kişi bu yıpratıcı

süreçten kurtulma yollarını düşünmeye özendirilmelidir.

Bu yıpratıcı ilişkiden kurtulmak, zor ve zahmetli bir süreçtir ama imkansız değildir. İlişki içinde gücü ve kontrolü elinde tutan ve şiddeti uygulayan birey kontrolü kaybedeceği tehlikesini hissederse bu, şiddetin dozunun artmasına ve ilişkinin tehlikeli bir hal almasına neden olabilir. Bu nedenle çok dikkatli hareket edilmeli ve riskler gözetilmelidir.

**Aile İçi
Şiddete Son!**

Evinizde Şiddet Gördüğünüzü Fark Ettiniz. Ne Yapmalısınız?

Yalnız Değilsiniz!

Danışmak için:

Tel: 0392 630 2251

E-mail: counsel.pdram@emu.edu.tr

Website: <http://pdram.emu.edu.tr>

Daha fazla bilgi için:

Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın
Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW)
**[http://www.unicef.org/turkey/cedaw/
gi18.html](http://www.unicef.org/turkey/cedaw/gi18.html)**

Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin
Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin
Avrupa Konseyi Sözleşmesi
**[http://www.coe.int/t/dghl/
standardsetting/ convention-violence/
convention/Convention%202010%20
Turkish.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/convention-violence/convention/Convention%202010%20Turkish.pdf)**

1325 (2000) Sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik
Konseyi Kararı: Kadınlar, Barış ve Güvenlik
<http://insanhaklarisavunuculari.org/>

1325 sayılı karar daha sonra 1820 (2008), 1888
(2009), 1960 (2010), ve 2106 ve 2122 (2013), ve
2242 (2015) sayılı kararlar ile desteklenmiştir.

Avrupa Kadın Lobisi
<http://www.womenlobby.org/>

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi
**[http://www.ombudsman.gov.tr/
contents/ files/688B1--Insan-Haklari-
EvrenselBeyannamesi.pdf](http://www.ombudsman.gov.tr/contents/files/688B1--Insan-Haklari-EvrenselBeyannamesi.pdf)**

Kuzey Kıbrıs'ta Kadın ve İnsan Hakları

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi'nin 8 Mart 1996 tarihli birleşiminde kabul olunan "Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi (Onay) Yasası", (5/1996) 22 Mart 1996 tarih, 39 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanıp yürürlüğe girmiştir.

Sözleşmenin tam metnine <http://www.unicef.org/turkey/cedaw/gi18.html> adresinden ulaşabilirsiniz

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi'nin 5 Aralık 2011 tarihli Onüçüncü birleşiminde kabul olunan "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Onay) Yasası" 58/2011 15 Aralık 2011 tarih 213 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanıp yürürlüğe girmiştir.

Sözleşmenin tam metnine <http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/convention-violence/convention/Convention%20210%20Turkish.pdf> adresinden ulaşabilirsiniz.

DAÜ-PDRAM'ın Diğer Yayınları:

**Kişisel
Gelişim**
EL KİTABI

**Sağlıklı
İlişkiler**
EL KİTABI

**Sağlıklı
Cinsellik**
EL KİTABI

**Psikolojik
İyilik Hali**
EL KİTABI

**Bağımlılıklardan
Uzak Sağlıklı
Yaşam**
EL KİTABI

DAÜ-PDRAM'dan destek almak için

Tel: 0392 630 2251

E-mail: counsel.pdram@emu.edu.tr

Website: <http://pdram.emu.edu.tr>